

FTA

FREE TRADE AREA
เขตการค้าเสรี

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาการแสวงหาผลประโยชน์จากข้อตกลง
การเปิดเสรี

FTA

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาการแสวงหาผลประโยชน์จากข้อตกลงการเปิดเสรี (Free Trade Agreements: FTA)

รายงานการศึกษาวิจัยฉบับนี้ จัดทำโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ภายใต้ความต้องการของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อปี 2549

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ติดตามความคืบหน้าข้อตกลง FTA ของไทยในทุกกรอบ ศึกษาผลกระทบ การเตรียมความพร้อม และผลประโยชน์ที่ภาคอุตสาหกรรมไทยควรได้รับ ตลอดจนกำหนดกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว ในการเตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมสาขาที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อตกลง FTA ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ผลการศึกษา สรุปสาระสำคัญ ได้ว่า

FTA น่าจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคส่งออกไทยได้ แต่จะเป็นแต้มต่อระยะสั้น จำเป็นที่ไทยจะต้องยกระดับความสามารถในการแข่งขันระยะยาว โครงสร้างภาษีศุลกากรที่จัดเก็บกับสินค้าวัตถุดิบ สินค้าขั้นกลางและขั้นสุดท้ายในอุตสาหกรรมไทยยังมีความล้าหลัง การวัดอัตราการใช้สิทธิประโยชน์จาก FTA พบว่าการส่งออกของไทยสามารถใช้ประโยชน์ความตกลงกับออสเตรเลียและอินเดียได้อย่างเต็มที่แล้ว แต่ยังใช้ประโยชน์จากความตกลงอาเซียน-จีน ได้ไม่เต็มที่

จากการวิเคราะห์แนวโน้มการลงทุน พบว่าในระดับอุตสาหกรรม ญี่ปุ่นสนใจขยายการลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เหล็กและอลูมิเนียม สิ่งทอ และยานยนต์ในไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ออสเตรเลียพบว่า กลุ่มยานยนต์และชิ้นส่วนเข้ามาใช้ไทยเป็นฐานการผลิต ซึ่งเชื่อว่าการลงทุนดังกล่าวเกี่ยวข้องกับความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA)

นอกจากนั้นในกรณีศึกษาอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน พบว่าน่าจะได้รับประโยชน์จาก FTA โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหันมาใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น และมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอื่นๆ จำนวนมาก สำหรับกรณีสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม พบว่าความตกลงด้านการค้าเสรีอาเซียนหรือ AFTA ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอไทย แต่ในกรณีความตกลงด้านการค้าเสรีกับออสเตรเลีย สินค้าหมวดเครื่องนุ่งห่มยังใช้สิทธิประโยชน์ค่อนข้างน้อย ซึ่งน่าจะเป็นเพราะว่าออสเตรเลียได้ปรับลดภาษีนำเข้าสินค้าในหมวดดังกล่าวให้แก่ประเทศอื่นๆ ลง ทำให้ไทยได้รับสิทธิประโยชน์จากภาษีไม่มากนัก

สำหรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญ คือ

- อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน รัฐควรมีการปฏิรูปโครงสร้างภาษีนำเข้า เนื่องจากชิ้นส่วนยานยนต์บางรายการที่มีภาษีนำเข้าสูง น่าจะปรับลดภาษีลงเหลือร้อยละ 10 ได้ นอกจากนี้รัฐควรร่วมมือกับผู้ประกอบการรถยนต์ ในการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานในอุตสาหกรรม สำหรับในส่วนกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า เป้าหมายในการเจรจาในอนาคต น่าจะอยู่ที่การผลักดันให้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดไม่แตกต่างไปจากกฎที่ใช้ภายใต้ AFTA หรือ TAFTA มากนัก
- อุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม รัฐควรเร่งเจรจาการลดภาษีในหมวดสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกรอบ AFTA ซึ่งจะช่วยให้เกิดคลัสเตอร์การผลิตในภูมิภาค ที่จะเป็นประโยชน์ในอนาคต เมื่ออาเซียนทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ เช่น สหรัฐฯ สหภาพยุโรป หรือ ญี่ปุ่น และควรเจรจากับประเทศคู่ค้า เช่น ออสเตรเลีย ให้เร่งลดภาษีศุลกากรในบางรายการให้ไทยเร็วกว่ากำหนดการเดิม นอกจากนี้รัฐควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายในการผลิต และชี้ให้ซัพพลายเออร์รายย่อยเห็นถึงประโยชน์ของการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของผู้ประกอบการที่เป็น integrated full-package producer

[อ่านโครงการศึกษาวิจัย >>](#)